

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

10. maj 2007^{*}

I sag C-508/04,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 226 EF, anlagt den 8. december 2004,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved M. van Beek og B. Schima, som befuldmægtigede, bistået af Rechtsanwalt M. Lang, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Republikken Østrig ved E. Riedl og H. Dossi, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

^{*} Processprog: tysk.

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, K. Lenaerts, og dommerne R. Silva de Lapuerta (refererende dommer), G. Arestis, J. Malenovský og T. von Danwitz,

generaladvokat: J. Kokott
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 11. januar 2007,

afsagt følgende

Dom

- ¹ Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har med stævningen nedlagt påstand om, at det fastslås, at Republikken Østrig har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 1, artikel 6, stk. 1-4, samt artikel 7, 11, 12, 13, 15, artikel 16, stk. 1, og artikel 22, litra b), i Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EFT L 206, s. 7, herefter »direktivet«).

Retsforskrifter

Fællesskabsbestemmelser

2 Direktivets artikel 1 indeholder en række definitioner, heriblandt følgende:

»e) *en naturtypes bevaringsstatus*: resultatet af alle de forhold, der indvirker på en naturtype og på de karakteristiske arter, som lever dér, og som på lang sigt kan påvirke dens naturlige udbredelse, dens struktur og funktion samt de karakteristiske arters overlevelse på lang sigt inden for det område, der er nævnt i artikel 2.

En naturtypes »bevaringsstatus« anses for »gunstig«, når:

- det naturlige udbredelsesområde og de arealer, det dækker inden for dette område, er stabile eller i udbredelse, og
- den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for dets opretholdelse på lang sigt, er til stede og sandsynligvis fortsat vil være det i en overskuelig fremtid, samt når

- bevaringsstatus for de arter, der er karakteristiske for den pågældende naturtype, er gunstig efter litra i)

[...]

g) *arter af fællesskabsbetydning*: de arter, der inden for det i artikel 2 nævnte område er:

- i) truet, med undtagelse af dem, hvis naturlige udbredelsesområde dækker en marginal del af området, og som derfor hverken er truede eller sårbare inden for det vestlige palæoarktiske område

eller

- [ii] sårbare, dvs. som antages i nær fremtid at ville kunne overgå til kategorien af truede arter, hvis de forhold, der er skyld i truslen, fortsat gør sig gældende,

eller

- iii) sjældne, dvs. at deres bestande er små og ganske vist ikke i øjeblikket er truede eller sårbare, men risikerer at blive det; disse arter findes i begrænsede geografiske områder eller sparsomt spredt over et større areal,

eller

- iv) endemiske og kræver særlig opmærksomhed på grund af deres særlige levested og/eller de mulige følger, som en udnyttelse af dem kan have for deres bevaringsstatus.

Disse arter er opført eller kunne opføres i bilag II og/eller bilag IV eller bilag V

- h) *prioriterede arter*: de arter, som er nævnt i litra g), nr. i, og for hvis bevaring Fællesskabet har et særligt ansvar under hensyn til omfanget af andelen af deres naturlige udbredelse inden for det område, der er nævnt i artikel 2; prioriterede arter er markeret med en stjerne (*) i bilag II
- i) *en arts bevaringsstatus*: resultatet af alle de forhold, der indvirker på arten, og som på lang sigt kan få indflydelse på dens bestandes udbredelse og talrighed inden for det område, der er nævnt i artikel 2.

En arts »bevaringsstatus« anses for »gunstig«, når:

- data vedrørende bestandsudviklingen af den pågældende art viser, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af dens naturlige levesteder

og

- artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang, eller der er sandsynlighed for, at det inden for en overskuelig fremtid vil blive mindsket

og

- der er og sandsynligvis fortsat vil være et tilstrækkeligt stort levested til på lang sigt at bevare dens bestande

[...]

- 1) *særligt bevaringsområde*: et område af fællesskabsbetydning, som medlemsstaterne har udpeget ved en retsakt, en administrativ bestemmelse og/eller en aftale, og hvor der gennemføres de bevaringsforanstaltninger, der er nødvendige for at opretholde eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og/eller de arter, for hvilke lokaliteten er udpeget«.

- 3 Direktivets artikel 6, stk. 1, bestemmer: »[f]or de særlige bevaringsområder iværksætter medlemsstaterne de nødvendige bevaringsforanstaltninger, hvilket i givet fald kan indebære hensigtsmæssige forvaltningsplaner, som er specifikke for lokaliteterne eller integreret i andre udviklingsplaner, samt de relevante retsakter, administrative bestemmelser eller aftaler, der opfylder de økologiske behov for naturtyperne i bilag I og de arter i bilag II, der findes på lokaliteterne«.
- 4 Direktivets artikel 6, stk. 2, bestemmer, at »[m]edlemsstaterne træffer passende foranstaltninger for at undgå forringelse af naturtyperne og levestederne for arterne i de særlige bevaringsområder samt forstyrrelser af de arter, for hvilke områderne er udpeget, for så vidt disse forstyrrelser har betydelige konsekvenser for [...] direktiv[et]s målsætninger«.
- 5 Direktivets artikel 16, stk. 1, bestemmer:

»Hvis der ikke findes nogen anden brugbar løsning, og fravigelsen ikke hindrer opretholdelse af den pågældende bestands bevaringsstatus i dens naturlige udbredelsesområde, kan medlemsstaterne fravige bestemmelserne i artikel 12, 13 og 14 samt artikel 15, litra a) og b):

a) for at beskytte vilde dyr og planter og bevare naturtyperne

- b) for at forhindre alvorlig skade navnlig på afgrøder, besætning, skove, fiskeri, vand og andre former for ejendom
- c) af hensyn til den offentlige sundhed og sikkerhed eller af andre bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af social og økonomisk art, og hensyn til væsentlige gavnlige virkninger på miljøet
- d) med henblik på forskning og undervisning, genopretning af en bestand, genudsætning af disse arter og opdræt med henblik herpå, herunder kunstig opformering af planter
- e) for under omhyggeligt kontrollerede betingelser selektivt og i begrænset omfang at tillade indsamling eller opbevaring af enheder af de arter, der er nævnt i bilag IV, i et antal, der er begrænset og specificeret af de kompetente nationale myndigheder.«

⁶ Direktivets artikel 22, litra b), fastsætter, at medlemsstaterne skal »påse, at forsætlig indførelse i naturen af enhver art, som ikke er naturligt hjemmehørende på deres område, reguleres således, at der ikke tilføjes naturtyperne i deres naturlige udbredelsesområde eller det naturligt hjemmehørende vilde dyre- og planteliv nogen skade, og forbyde denne indførelse, hvis de finder det nødvendigt«.

De love og administrative bestemmelser i de østrigske delstater, hvis forenelighed med direktivets bestemmelser anfægtes

Delstaten Niederösterreich

- ⁷ Søgsmålet omhandler følgende bestemmelser: § 95 i Niederösterreichs jagtlov (Niederösterreichisches Jagdgesetz 1974, LGBL. (Niederösterreich) nr. 76/74, herefter »Nö JagdG«), § 9, stk. 5, § 17, stk. 5, § 20, stk. 4, samt § 21 og 22 i Niederösterreichs lov om naturbeskyttelse (Niederösterreichisches Naturschutzgesetz 2000, LGBL. (Niederösterreich) nr. 87/00, herefter »Nö NSchG«).

- ⁸ Nö JagdG's § 95 bestemmer:

»1. Alle ikke-selektive jagtmetoder er forbudt, navnlig er det forbudt:

[...]

3) at drive jagt om natten, dvs. i den periode, der strækker sig fra 90 minutter efter solnedgang til 90 minutter før solopgang; forbuddet gælder ikke jagt på vildsvin og rovdyr, tjur, urfugl, vildgæs, vildænder og snepper

4) at anvende anordninger til at fange eller dræbe vildt, der oplyser målet, bortset fra bevægelige lamper, at anvende kunstige lyskilder, såsom apparater med infrarøde stråler, apparater med elektronisk sigte, eller at anvende sigteanordninger med elektronisk billedtransformer eller billedforstærker til natskydning, såsom restlysforstærkere

[...]

8) at anvende blændede eller lemlæstede fugle som levende lokkemad, at anvende bedøvet lokkemad, båndoptagere, elektriske eller elektroniske anordninger, der kan skyde eller bedøve eller at anvende spejle eller andre midler til at blænde, sprængstoffer eller ikke-selektivt virkende net, eller at gasse eller ryge dyr ud

9) at jage fuglevildt ved hjælp af slynger, snarer, kroge, net eller fælder

10) at jage fra luftfartøjer, fra motorkøretøjer i bevægelse eller fra både med en fremdriftshastighed på mere end fem kilometer i timen.

[...]«

9 Nö NSchG's § 9 bestemmer:

»[...]

2. [...] der forstås ved:

[...]

6) en naturtypes bevaringsstatus: resultatet af alle de forhold, der indvirker på en naturtype og på de karakteristiske arter, som lever dér, og som på lang sigt kan påvirke dens naturlige udbredelse, dens struktur og funktion samt de karakteristiske arters overlevelse på lang sigt

7) prioriterede arter: de vilde dyr og planter, hvis bevaring Fællesskabet har et særligt ansvar for, og som er markeret med en stjerne (*) i bilag II til habitatdirektivet

8) en arts bevaringsstatus: resultatet af alle de forhold, der indvirker på arten, og som på lang sigt kan få indflydelse på dens bestandes udbredelse og talrighed

9) bevaringsmålsætning: opretholdelse eller genetablering af en gunstig bevaringsstatus for de naturtyper, der er nævnt i bilag I til habitatdirektivet, og for de vilde dyr

og planter, der er nævnt i bilag II til nævnte direktiv, og som befinder sig på et område af fællesskabsbetydning, samt de fuglearter, der er opregnet i bilag I til fugledirektivet og omhandlet i artikel 4, stk. 2, i nævnte direktiv, og som lever i et europæisk fuglebeskyttelsesområde, tillige med disse fugles levesteder

3. Delstatens regering klassificerer ved bekendtgørelse de i stk. 1 nævnte områder som særlige bevaringsområder, betegnet »europæiske bevaringsområder«. Bl.a. kan allerede eksisterende naturbeskyttelsesområder og landskabsbeskyttelsesområder klassificeres som europæiske bevaringsområder.

4. Bekendtgørelsen udstedt i henhold til stk. 3 fastlægger bevaringsområdets territoriale udstrækning, den konkret beskyttede genstand, navnlig de prioriterede naturtyper og prioriterede arter, bevaringsmålsætningerne samt i givet fald de forpligtelser og forbud, der er nødvendige for at opnå en gunstig bevaringsstatus. Forordningen forbyder især foranstaltninger, der kan ødelægge bevaringsområdet eller dets bestanddele eller væsentligt påvirke området eller dets bestanddele. Beskyttelsesbestemmelser, der er strengere end denne lov, berøres ikke heraf.

5. De europæiske bevaringsområder gøres i givet fald til genstand for passende vedligeholdelses-, udviklings- og bevaringsforanstaltninger af offentlig eller privat karakter (forvaltningsplaner), svarende til de miljøkrav, der gælder for naturtyperne i bilag I og arterne i bilag II til habitatdirektivet samt for de fuglearter i bilag I til fugledirektivet, der findes i disse områder. I det omfang disse foranstaltninger har følgevirkninger for planlægningen af området, fremlægges de for den rådgivende plankomité, bortset fra foranstaltninger vedrørende forvaltningen af de europæiske bevaringsområder.

6. Delstatsregeringen overvåger og dokumenterer bevaringsstatus for naturtyper og vilde dyr og planter. Der tages herved særligt hensyn til prioriterede naturtyper og prioriterede arter.«

10 Nö NSchG's § 17 fastsætter:

»[...]

5) Udplantning og fremme af planter, der ikke er naturligt hjemmehørende eller ikke er tilpasset det pågældende sted, samt indførelse og fremme af dyr, der ikke er naturligt hjemmehørende, i åbne områder kræver tilladelse fra forbundsstatsregeringen. Tilladelse nægtes, når dette kan få varig indvirkning på tilpassede naturligt hjemmehørende bestande, naturligt hjemmehørende dyre- og plantearters (genetiske) karakteristika, eller landskabets særkende og udseende.«

11 Nö NSchG's § 20 bestemmer:

»[...]

4) Delstatsregeringen kan beslutte at meddele dispensation [...], specielt til videnskabelige formål eller undervisningsformål, når der ikke er anledning til at frygte, at dette er til fare for de beskyttede vilde planter og dyr. I dispensationen skal anføres:

1. de arter, der er omfattet af dispensationen

2. de midler, anordninger og metoder, der anvendes til fangst eller drab, og
3. de nødvendige kontrolforanstaltninger.«

¹² Nö NSchG's § 21 fastsætter:

»1. Med forbehold af særlige regler fastsat i denne lovs bestemmelser eller i administrative regler og afgørelser vedtaget i medfør heraf, berøres foranstaltninger knyttet til forretningsmæssig anvendelse af området principielt ikke heraf [...]. Denne undtagelsesbestemmelse finder ikke anvendelse, når de beskyttede planter og dyr eller de beskyttede levesteder forsætligt berøres af nævnte foranstaltninger, eller når udryddelsestruede planter og dyr [...] berøres heraf.

2. Med forbehold af særlige regler fastsat i denne lovs bestemmelser eller i administrative regler og afgørelser vedtaget i medfør heraf berøres foranstaltninger knyttet til moderne og bæredygtig landbrugs- og skovbrugsmæssig anvendelse af området som led i landbrugs- eller skovbrugsvirksomhed principielt ikke heraf [...]. Denne undtagelsesbestemmelse finder ikke anvendelse, når de beskyttede planter og dyr eller de beskyttede levesteder forsætligt berøres af nævnte foranstaltninger, eller når udryddelsestruede planter og dyr [...] berøres heraf.

3. Landbrugs- og skovbrugsmæssig anvendelse anses for at være moderne og bæredygtig, når de aktiviteter, som udøves ved landbrugs- eller skovbrugsvirksomhed, tjener til at fremstille eller udvinde planteprodukter eller animalske produkter og tilrettelægges i overensstemmelse med gængse metoder i en given

region på et givent tidspunkt eller i henhold til viderebragt erfaring, og når nævnte anvendelse, der er tilpasset naturens betingelser, på bæredygtig måde og som led i en velfungerende ordning sikrer et afkast uden at udtømme produktionsgrundlaget eller udgøre en utilbørlig belastning for naturen og landskabet.«

13 Nö NSchG's § 22 bestemmer:

»1. Delstaten Niederösterreich er bemyndiget til, i stedet for at beskytte miljøinteresser gennem offentlig myndighedsudøvelse eller samtidig med en sådan beskyttelse, at indgå privatretlige aftaler med henblik på at opfylde naturbeskyttelsesformål, navnlig for at bevare, vedligeholde, beskytte eller udvikle lokaliteter, der er værdifulde for naturbeskyttelsen eller har betydning for landskabet. Genstanden for denne type aftaler er først og fremmest bevaring og vedligeholdelse under passende betingelser af helt eller delvist naturligt forekommende stillestående overfladevand af begrænset størrelse, af våde enge og af tørre og magre jorde samt af krat og hegn beliggende uden for skove, og som er værdifulde for naturbeskyttelsen. Øvrige beskyttelsesforanstaltninger omfatter navnlig:

- godtgørelse for foranstaltninger til oprettelse, bevaring eller forbedring af andre lokaliteter og genstande, der er værdifulde for naturbeskyttelsen
- fremme af anvendelses- og udnyttelsesmetoder, der især er i overensstemmelse med naturbeskyttelsesinteresser på lokaliteter, som har økologisk eller landskabsmæssig betydning

- hjælp til foranstaltninger bestemt til at forbedre vigtige geoøkologiske funktioner (f.eks. biotopnet, ekstensivt jordbrug, omstilling til økologisk landbrug og skovbrug).

[...]«

Delstaten Oberösterreich

- ¹⁴ Søgsmålet omhandler § 15, stk. 2, i Oberösterreichs lov om natur- og landskabsbeskyttelse (Oberösterreichisches Natur- und Landschaftsschutzgesetz 2001, LGBl. (Oberösterreich) nr. 129/2001, herefter »Oö NSchG«).

- ¹⁵ Denne bestemmelse fastsætter:

»For landskabsbeskyttelsesområder [...], beskyttede landskabsdele [...], europæiske bevaringsområder [...] eller naturbeskyttelsesområder [...] kan der af delstatsregeringen udarbejdes planer for landskabspleje, hvori der anføres de foranstaltninger, som i henhold til stk. 1 er nødvendige i den offentlige interesse, og som ikke vanskeliggør den tilladte økonomiske udnyttelse af de berørte grundstykker i væsentlig grad. Medmindre andet er bestemt i en privatretlig aftale eller lovbestemmelse, afholdes omkostningerne til gennemførelse af planer for landskabspleje af delstaten som indehaver af private rettigheder. Grundstykkets indehaver kan ikke modsætte sig gennemførelsen af disse foranstaltninger.«

Delstaten Salzburg

- ¹⁶ Søgsmålet omhandler følgende bestemmelser: § 3a, § 5, nr. 8-10, §§ 22a og 22b, § 29 samt § 34 i Salzburgs lov om naturbeskyttelse (Salzburger Naturschutzgesetz 1999, LGBL. (Salzburg) nr. 73/1999, herefter »Sbg NSchG«) og § 104, stk. 4, i Salzburgs jagtlov (Salzburger Jagdgesetz 1993, LGBL. (Salzburg) nr. 100/1993, herefter »Sbg JagdG«).

- ¹⁷ Sbg NSchG's § 3a fastsætter:

»1. Ved anvendelsen af denne lov og af bekendtgørelser udstedt i medfør heraf, er det et grundlæggende princip, at almene naturbeskyttelsesinteresser skal gives forrang over for enhver anden interesse.

2. Idet naturbeskyttelsesinteresser i vidt omfang fortsat skal beskyttes [...], skal foranstaltninger, der bevisligt direkte tjener særligt vigtige almene interesser, være tilladt eller tages i betragtning, når:

- 1) disse andre almene interesser i et konkret tilfælde har forrang for naturbeskyttelsesinteresser, og når
- 2) det godtgøres, at der i forhold til den pågældende foranstaltning ikke findes nogen anden egnet alternativ løsning, der griber mindre ind i naturbeskyttelsesinteresser.

3. Hvis det kan forudsiges, at foranstaltninger, der ønskes truffet i henhold til stk. 2, vil få en væsentlig indvirkning på prioriterede naturtyper [...] eller på prioriterede arter [...] i europæiske bevaringsområder, som nævnt i § 5, nr. 10, litra a) og c), kan alene følgende almene interesser tages i betragtning med henblik på en interesseafvejning:

- 1) menneskers liv og sundhed
- 2) den offentlige sikkerhed
- 3) væsentlige gavnlige virkninger på miljøet.

For at kunne tage andre almene interesser i betragtning ved interesseafvejningen skal der indhentes en forudgående udtalelse fra Kommissionen. Afgørelsen skal tage hensyn til denne udtalelse.

4. Når der efter en interesseafvejning i henhold til stk. 2 eller 3 ikke kan gives forrang til naturbeskyttelsesinteresser, skal indvirkninger, der må anses for forudsigelige som følge af indgrebet — bortset fra i de i stk. 6 nævnte tilfælde — opvejes ved passende kompensationsforanstaltninger. Kompensationen pålægges ved administrativ afgørelse. Når indgrebet vedrører særlige levesteder samt dyre- og plantebestande, skal kompensationsydelsen først og fremmest bestå i oprettelse af

erstatningslevesteder. Disse erstatningslevesteder skal så vidt muligt oprettes i umiddelbar nærhed af det sted, hvor indgrebet foretages. Er det umuligt at oprette erstatningslevesteder, pålægges det ved administrativ afgørelse ansøgeren at betale et pengebeløb omtrent svarende til omkostningerne ved en passende kompensationsforanstaltning. Kan der ikke oprettes levesteder i et tilstrækkeligt omfang, vil betalingspålægget følgelig vedrøre et nedsat beløb.

5. Når et af stk. 4 omfattet tilfælde vedrører et europæisk bevaringsområde, sørger delstaten for at bevare kontinuiteten i det europæiske økologiske net »Natura 2000«. Foranstaltninger, der vedtages med henblik herpå, meddeles til Kommissionen [...].

6. Det er uforholdsmæssigt at fastsætte kompensationsydelser for foranstaltninger, som

- 1) er nødvendige og uundgåelige på grund af en trussel mod menneskers liv og sundhed eller for at forhindre alvorlig skade på landets økonomi, og som
- 2) ikke har indvirkning på europæiske bevaringsområder.«

¹⁸ Sbg NSchG's § 5 fastsætter:

»Ved anvendelsen af denne lov forstås ved:

[...]

8) Indgreb i en beskyttet lokalitet eller genstand: midlertidige eller permanente foranstaltninger, som i sig selv eller i kombination med andre foranstaltninger kan have ikke ubetydelige følger for den beskyttede lokalitet eller genstand eller for beskyttelsesformålet, eller hvor det må forudses, at gentagelser eller talrige indgreb vil kunne have sådanne følger. Der er også tale om et indgreb i de tilfælde, hvor foranstaltningerne iværksættes uden for den beskyttede lokalitet eller genstand.

9) Bevaringsmålsætninger for et europæisk bevaringsområde: opretholdelse eller genoprettelse af en gunstig bevaringsstatus for

a) naturtyper anført i bilag I til habitatdirektivet eller dyre- og plantearter anført i bilag II til dette direktiv

b) fuglearter anført i bilag I til fugledirektivet og regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter (dette direktivs artikel 4, stk. 2) og deres levesteder med en særlig opmærksomhed rettet mod vådområder af international betydning.

10) Europæiske bevaringsområder:

a) områder af fællesskabsbetydning, som er anført på listen nævnt i habitatdirektivets artikel 4, stk. 2

- b) områder, som indtil opstillingen af den under litra a), nævnte liste, er anført på en liste opstillet i henhold til habitatdirektivets artikel 4, stk. 1

- c) fuglebeskyttelsesområder i henhold til fugledirektivets artikel 4, stk. 1 og 2.

[...]«

¹⁹ Sbg NSchG's § 22a bestemmer:

»[...]

2. Delstatsregeringen udsteder ved bekendtgørelse bestemmelser til beskyttelse af de europæiske bevaringsområder, hvilke i hvert tilfælde skal anføre beskyttelsesformålet og de nødvendige forpligtelser og forbud. Nævnte bekendtgørelse fastlægger tillige bevaringsområdets udstrækning. Under beskyttelsesformålet anføres bevaringsmålsætningerne (§ 5, nr. 9) for det pågældende bevaringsområde. [...]

3. Bekendtgørelsen om europæiske bevaringsområder kan forbyde eller pålægge foranstaltninger og tillade visse indgreb enten generelt eller ved dispensation, der meddeles af delstatsregeringen. Ved pålæg af forpligtelser, forbud og forbehold for indhentelse af en tilladelse sikres det, at de pågældende naturtyper ikke forringes, og

at dyre- og plantearter, hvis gunstige bevaringsstatus skal opretholdes eller genoprettes i overensstemmelse med beskyttelsesformålet, ikke forstyrres i væsentlig grad.

4. Før der meddeles dispensation undersøger delstatsregeringen, om indgrebet kan få væsentlig indvirkning på væsentlige dele af det europæiske bevaringsområde under hensyn til bevaringsmålsætningerne (§ 5, nr. 9) (vurdering af indvirkningen). Dispensation gives udelukkende, hvis der ikke kan forudses nogen væsentlig skade.

5. Udstedelse af en bekendtgørelse i henhold til stk. 2 og 3 er ikke påkrævet, når beskyttelsen af området og dets bevaringsmålsætning allerede er tilstrækkeligt sikret ved andre foranstaltninger. Strengere beskyttelsesbestemmelser berøres ikke heraf.

6. Om nødvendigt udarbejdes og iværksættes planer for landskabspleje samt detaljerede planer [...] for det europæiske bevaringsområde, idet der tages hensyn til fugledirektivets artikel 4, stk. 1 og 2, og habitatdirektivets artikel 6, stk. 1. Delstatsregeringen overvåger regelmæssigt bevaringsstatus for de europæiske bevaringsområder, hvorved de prioriterede naturtyper og de prioriterede arter tillægges særlig betydning.«

20 Sbg NSchG's § 22b bestemmer:

»1. Indtil der er vedtaget tilstrækkelige beskyttelsesforanstaltninger [...], må foranstaltninger til udnyttelse af grundstykker udelukkende gennemføres på forskriftsmæssig måde [...].

2. Tilladelse fra delstatsregeringen er påkrævet ved gennemførelse af enhver anden foranstaltning, som går ud over det i stk. 1 anførte, og som kan have væsentlig indvirkning på naturtyper eller dyre- eller plantearter, hvis gunstige bevaringsstatus skal opretholdes eller genoprettes i overensstemmelse med fugledirektivet eller habitatdirektivet.

3. Der skal gives tilladelse, når foranstaltningen dels ikke kan føre til en forringelse af de af stk. 2 omfattede naturtyper eller til betydelig forstyrrelse af de af stk. 2 omfattede arter, dels ikke er i strid med formålet om bevaring og etablering af en gunstig bevaringsstatus for disse naturtyper eller arter.

4. Strengere beskyttelsesbestemmelser berøres ikke heraf.«

21 Sbg NSchG's § 29 fastsætter:

»1. Vilde planter, der vokser frit i naturen, og hvis bestand er truet generelt eller i bestemte områder, og hvor der af naturbeskyttelseshensyn er en almen interesse i deres bevarelse, samt planter, der er nødvendige for bevarelsen af et afbalanceret økosystem, navnlig for at sikre opretholdelsen af andre bestande af dyre- og plantearter, kan beskyttes helt eller delvist ved en bekendtgørelse udstedt af delstatsregeringen. Beskyttelsen kan begrænses tidsmæssigt og geografisk.

2. Den fulde beskyttelse af planterne udstrækkes til alle plantens dele under og over jorden. Den omfatter et forbud mod at skade planten, ødelægge den, fjerne den fra

sin lokalitet eller undergive den lokalitet, hvor der findes planter af den pågældende art, en behandling, der truer eller udelukker dens overlevelse samt et forbud mod at besidde, transportere, modtage eller mod vederlag eller gratis overdrage planter, som er blevet samlet i naturen. Forbuddet mod at besidde, transportere, modtage eller overdrage planten mod vederlag eller gratis, omfatter tillige ethvert produkt fremstillet på grundlag af planten samt enhver anden vare, når det fremgår af produktdokumentationen, af emballagen, af en etiket eller af enhver anden omstændighed, at der er tale om dele af den omhandlede plante eller af produkter fremstillet på grundlag heraf.«

22 Sbg NSchG's § 34 bestemmer:

»1. De kompetente myndigheder på naturbeskyttelsesområdet kan efter ansøgning beslutte at meddele dispensation [bl.a.] fra de i § 29, stk. 2 og 3, fastsatte forbud [...]. Der kan kun gives dispensation til foranstaltninger, der har et af følgende formål:

- 1) den offentlige sundhed, navnlig fremstilling af lægemidler
- 2) fremstilling af drikkevarer
- 3) den offentlige sikkerhed
- 4) flysikkerheden

- 5) beskyttelse af vilde planter og dyr eller bevarelse af deres levesteder
- 6) forskning eller undervisning
- 7) genopretning eller flytning af bestande
- 8) for at hindre omfattende skader på afgrøder, skove, brugsdyr eller husdyr, fiskeri og vandområder
- 9) konstruktion af anlæg
- 10) andre tungtvejende samfundsmæssige interesser.

2. Stk. 1, nr. 9 og 10, finder ikke anvendelse på fugle. Stk. 1, nr. 2 og 9, finder ikke anvendelse på plantearter, som er opregnet i bilag IV til habitatdirektivet.

3. De i stk. 1 nævnte dispensationer meddeles kun, såfremt formålet med den pågældende foranstaltning ikke kan opnås på tilfredsstillende vis ved andre midler, og såfremt de bestande af dyre- og plantearter, der findes i området, ikke forringes ved indgrebet.

4. Ansøgninger om dispensation i medfør af stk. 1, skal begrundes og indeholde følgende oplysninger:

[...]

6. Der kan ikke meddeles dispensation til følgende personer:

[...]

7. Dispensationen skal indeholde alle de stk. 4 nævnte oplysninger og anføre, at den ikke erstatter den privatretlige tilladelse, som tilhører de personer, der råder over det pågældende grundstykke. Hvad angår dispensationer, der meddeles med henblik på videnskabelige formål, skal myndigheden tillige påse, at bevisdokumenterne bevares efter aftale med et anerkendt videnskabeligt institut.

[...]«

²³ Sbg JagdG's § 104 fastsætter:

»[...]

4. Myndigheden kan meddele øvrige dispensationer fra forbuddene [...], når dette ikke vil udgøre en fare for den pågældende vilde arts bestand, og der ikke findes nogen anden tilfredsstillende løsning for at opnå det tilsigtede formål. Sådanne dispensationer kan kun meddeles under henvisning til følgende formål:

- a) beskyttelse af andre vilde dyr og planter og bevaring af deres naturlige levesteder
- b) for at hindre omfattende skader på afgrøder, besætninger, skove, fiskeriområder samt, hvad angår hårvildt, på andre goder
- c) af hensyn til den offentlige sundhed og sikkerhed eller, hvad angår hårvildt, af andre bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, navnlig af social og økonomisk art, eller knyttet til gavnlige virkninger på miljøet
- d) med henblik på forskning og undervisning
- e) med henblik på forøgelse af bestanden af disse arter eller genudsætning heraf samt opdræt med henblik herpå
- f) handel med et begrænset antal dyr (eller dele af dyr eller produkter fremstillet på grundlag af disse dyr) og fuglevildtarter, hvor fangst eller drab er tilladt [...]

Delstaten Tyrol

24 Søgsmålet omhandler følgende bestemmelser: § 1, stk. 1, § 2, stk. 2, §§ 5-9, §§ 22-24, og § 28, stk. 3, i Tyrols lov om naturbeskyttelse (Tiroler Naturschutzgesetz 1997, LGBL (Tirol) nr. 33/1997, herefter »Tiroler NSchG«) samt § 1, stk. 1 og stk. 2, litra a) og b), § 3 og § 6, stk. 1, første punktum, og § 6, stk. 2, i Tyrols bekendtgørelse om naturbeskyttelse (Tiroler Naturschutzverordnung 1997, LGBL (Tirol) nr. 95/1997, herefter »Tiroler NSchVO«).

25 Tiroler NSchG's § 1, stk. 1, fastsætter:

»Denne lov har til formål at bevare og pleje naturen, som er grundlaget for menneskelivet, således at:

- a) naturens mangfoldighed, karakteristika og skønhed
- b) rekreative værdier
- c) rigdom på oprindelige dyre- og plantearter og på naturtyper, og
- d) naturens ligevægt

bevares og opretholdes så intakt og ydedygtig som muligt eller genoprettes. Bevaringen og plejen af naturen udstrækkes til alle dens fremtrædelsesformer, navnlig til landskaber, uanset om de er oprindelige eller et resultat af menneskelig adfærd. Økologisk landbrug og skovbrug tillægges i denne forbindelse særlig betydning. Naturen må kun udnyttes i et sådant omfang, at dens værdi vil blive bibeholdt for kommende generationer.

[...]«

26 Tiroler NSchG's § 2, stk. 2, fastsætter:

»Foranstaltninger som led i almindelig landbrugs- og skovbrugsmæssig udnyttelse kræver ikke tilladelse i henhold til denne lov.

Dette gælder ikke foranstaltninger vedrørende flodenge med skov, [...] vedrørende vådområder, [...] vedrørende naturbeskyttelsesområder og særlige beskyttelsesområder, [...]«

27 Tiroler NSchG's § 5 bestemmer:

»På hele delstatens område er det forbudt, at:

- a) organisere sportsbegivenheder, hvori indgår motorkøretøjer udstyret med en forbrændingsmotor, bortset fra områder, hvor der er meddelt tilladelse hertil [...]

- b) anvende helikoptere til persontransport i turismeøjemed, bortset fra mellem lufthavne
- c) anvende både forsynet med forbrændingsmotor på naturlige vandveje, medmindre det sker som led i gennemførelsen af projekter, som har opnået tilladelse i overensstemmelse med reglerne på naturbeskyttelsesområdet, og i det omfang det er nødvendigt for disse projekter
- d) gøre permanente indgreb i gletschere og deres afvandingsområder, bortset fra tilfælde af udnyttelse, pleje og renovering af bestående anlæg, herunder ændring heraf [...]«

28 Tiroler NSchG's § 22 fastsætter:

»1. Delstatsregeringen klassificerer ved bekendtgørelse som beskyttede plantearter vilde plantearter, hvis bestand er truet generelt eller i visse områder, og som det er nødvendigt at bevare for at sikre de i § 1, stk. 1, fastlagte naturbeskyttelsesinteresser.

2. I bekendtgørelser, som vedtages i medfør af stk. 1, kan delstatsregeringen i nødvendigt omfang for at beskytte eksemplarer af visse plantearter, opstille forbud mod at:

[...]«

29 Tiroler NSchG's § 23 bestemmer:

»1. Delstatsregeringen klassificerer ved bekendtgørelse som beskyttede dyrearter vilde dyrearter, der ikke må jages, og hvis bestand er truet generelt eller i visse områder, og som det er nødvendigt at bevare for at sikre de i § 1, stk. 1, fastlagte naturbeskyttelseshensyn.

2. I bekendtgørelser, som vedtages i medfør af stk. 1, kan delstatsregeringen i nødvendigt omfang for at beskytte eksemplarer af visse dyrearter, opstille forbud mod, at:

- a) forstyrre, forfølge, indfange, opbevare i levende eller død tilstand, transportere, udbyde til salg, erhverve eller dræbe beskyttede dyrearter
- b) fjerne fra deres naturlige miljø, skade eller ødelægge, indespærre, transportere, udbyde til salg, sælge eller erhverve beskyttede dyrearters udviklingsformer (såsom æg, larver eller pupper)
- c) opbevare, transportere, udbyde til salg, sælge eller erhverve dele af beskyttede dyrearter (såsom fjer eller huder)

- d) fjerne eller ødelægge beskyttede dyrearters yngleområder og reder
- e) behandle beskyttede dyrearters levesteder [...] på en sådan måde, at deres overlevelse på disse levesteder umuliggøres.

Forbuddene i bestemmelserne i litra a)-d), ovenfor kan begrænses til et bestemt antal dyr og udviklingsformer, til visse bestemte udviklingsformer og til visse tidsperioder og visse områder, mens forbuddet i litra e), kan begrænses til visse tidsperioder og visse områder.

3. Enhver person, som hævder, at beskyttede dyrearter, som vedkommende transporterer, opbevarer, anvender eller erhvervsmæssigt udbyder til salg, er blevet opdrættet i Tyrol eller er blevet indført fra en anden delstat eller fra udlandet, skal på myndighedernes anmodning føre bevis herfor.

4. Der kræves tilladelse fra de kompetente naturbeskyttelsesmyndigheder for at sætte dyr ud i naturen, der ikke er omfattet af jagt- og fiskeriretlige bestemmelser, og som ikke tilhører en naturligt hjemmehørende art. Tilladelse meddeles udelukkende, såfremt der ikke kan forudses nogen betydelig ændring af det bestående plante- og dyreliv eller noget indgreb i de i § 1, stk. 1, nævnte naturbeskyttelsesinteresser.

5. I bekendtgørelser, som delstatsregeringen vedtager i medfør af stk. 1, kan den medtage bestemmelser om indfangning og indsamling af beskyttede vilde dyrearter,

herunder deres udviklingsformer, for at sikre, at disse aktiviteter udføres hensigtsmæssigt. Inden for samme rammer kan visse fangstmetoder samt anvendelse af visse fangstmidler forbydes.«

30 Tiroler NSchG's § 24 fastsætter:

»Det er forbudt forsætligt at forstyrre eller forfølge vilde dyr, som ikke må jages, og som ikke tilhører beskyttede arter; at fange disse dyr uden behørig begrundelse samt uden behørig begrundelse at fjerne, skade eller ødelægge deres yngleområder, reder eller udviklingsformer.«

Den administrative procedure

31 Efter at have analyseret en række love og administrative bestemmelser, som Republikken Østrig havde meddelt vedrørende direktivets gennemførelse, fremsendte Kommissionen den 13. april 2000 en åbningsskrivelse til denne medlemsstat, hvori den kritiserede Østrig for ikke at have foretaget en fuldstændig og korrekt gennemførelse af visse af direktivets bestemmelser.

32 Ved skrivelse af 27. juli 2000 fremsatte Republikken Østrig sine bemærkninger i denne forbindelse. Republikken Østrig anførte bl.a., at den havde truffet foranstaltninger med henblik på at ændre en række nationale bestemmelser. For så vidt angår andre elementer ved direktivets gennemførelse delte Republikken Østrig imidlertid ikke Kommissionens opfattelse.

- 33 Ved skrivelse af 17. oktober 2003 fremsatte Kommissionen en begrundet udtalelse, hvori den konkluderede, at Republikken Østrig havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til direktivet, idet flere af direktivets bestemmelser ikke var blevet gennemført fuldstændigt eller ikke var blevet gennemført korrekt.
- 34 Ved skrivelse af 23. december 2003 besvarede Republikken Østrig den begrundede udtalelse på samme måde, som den havde besvaret åbningsskrivelsen.
- 35 På denne baggrund har Kommissionen besluttet at anlægge denne sag.

Retsforhandlingerne for Domstolen

- 36 I stævningen anførte Kommissionen 27 klagepunkter til støtte for traktatbruds-søgsmålet mod Republikken Østrig.
- 37 I svarskriftet anerkendte Republikken Østrig 17 af disse klagepunkter som berettigede, idet medlemsstaten i øvrigt fastholdt sin opfattelse.
- 38 Kommissionen har i replikken frafaldet to klagepunkter.

- 39 Som følge af en anmodning fremsat af Domstolen i henhold til procesreglementets artikel 54a om meddelelse af supplerende oplysninger vedrørende de nationale retsakter, som er genstand for dette søgsmål, har Kommissionen tillige frafaldet sit søgsmål, i det omfang det vedrører klagepunkter i relation til direktivets artikel 6, stk. 3 og 4, samt artikel 7, 11 og 15.
- 40 Det fremgår heraf, at det endelige traktatbrudssøgsmål drejer sig om 14 klagepunkter, der omhandler gennemførelsen af direktivets artikel 1, artikel 6, stk. 1 og 2, artikel 12 og 13 samt artikel 16, stk. 1, og artikel 22, litra b).
- 41 Republikken Østrig bestrider ikke, at østrigsk ret på det tidspunkt, hvor fristen i den begrundede udtalelse udløb, ikke var i overensstemmelse med direktivets krav på en række områder. Syv klagepunkter vedrører disse områder.

Om søgsmålet

Ubestridte klagepunkter

Kommissionens argumentation

— Tilsidesættelse af direktivets artikel 12 i delstaterne Steiermark og Tyrol

- 42 Kommissionen har gjort gældende, at § 13d, stk. 1, i Steiermarks lov om naturbeskyttelse (Steiermärkisches Naturschutzgesetz, herefter »Stmk NSchG«)

bestemmer, at Steiermarks delstatsregering gennemfører direktivets artikel 12 ved at vedtage en bekendtgørelse herom. Imidlertid udgør § 4 i Steiermarks bekendtgørelse om naturbeskyttelse (Steiermärkische Naturschutzverordnung, herefter »Stmk NSchVO«), som opstiller en liste over de dyr, som nyder beskyttelse hele året, ikke en fuldstændig gennemførelse af direktivets artikel 12, eftersom den ikke vedrører alle de arter, som beskyttes i henhold til direktivets bilag IV, litra a).

- 43 Kommissionen har anført, at i overensstemmelse med Tiroler NSchG's § 23, stk. 1, litra a), skal Tyrols delstatsregering ved bekendtgørelse erklære de arter, der er nævnt i direktivets bilag IV, litra a), for beskyttede arter. Imidlertid gengiver bestemmelserne i Tiroler NSchVO ikke alle disse arter.

— Tilsidesættelse af direktivets artikel 13 i delstaterne Kärnten, Steiermark og Tyrol

- 44 Kommissionen finder ikke, at bilag 1 vedrørende § 1 i delstaten Kärntens bekendtgørelse om beskyttelse af plantearter (Kärntner Pflanzenartenschutzverordnung) sikrer en passende beskyttelse af alle de plantearter, der er opregnet i direktivets bilag IV, litra b).

- 45 Kommissionen har gjort gældende, at i overensstemmelse med Stmk NSchG's § 13c, stk. 1, skal Steiermarks delstatsregering udstede en bekendtgørelse, der sikrer gennemførelsen af direktivets artikel 13. En sådan bekendtgørelse er imidlertid ikke blevet udstedt. Stmk NSchVO's § 1 og 2, som fastlægger, hvilke plantearter der nyder hel eller delvis beskyttelse, sikrer desuden ikke en fuldstændig gennemførelse af direktivet, eftersom disse bestemmelser ikke gentager alle de beskyttede arter anført i direktivets bilag IV, litra b).

⁴⁶ Kommissionen har anført, at i overensstemmelse med Tiroler NSchG's § 22, stk. 1, litra a), skal Tyrols delstatsregering ved bekendtgørelse erklære de i direktivets bilag IV, litra b), opregnede plantearter for beskyttede plantearter. Tiroler NschVO indfører imidlertid ikke en ordning for beskyttelse af alle de arter, som fremgår af det pågældende punkt i nævnte bilag.

— Tilsidesættelse af direktivets artikel 16, stk. 1, i delstaterne Steiermark og Tyrol

⁴⁷ Kommissionen finder ikke, at § 62, stk. 2, i Steiermarks jagtlov (Steiermärkisches Jagdgesetz) tager hensyn til den omstændighed, at undtagelsesbestemmelser kun er tilladt, hvis det garanteres, at der for bestande af beskyttede arter opretholdes en »[gunstig] bevaringsstatus«.

⁴⁸ Kommissionen har anført, at for de prioriterede naturtyper tager forbuddet i Tiroler NSchVO's § 3 ikke hensyn til kravet om en »[gunstig] bevaringsstatus«. Dette gælder også for plantearterne nævnt i Tiroler NschVO's § 1, stk. 2, litra b), og for dyrearterne nævnt i samme bekendtgørelses § 6, stk. 2, litra e).

⁴⁹ Den østrigske regering har oplyst, at en række gennemførelsesbestemmelser er ved at blive udarbejdet hos de kompetente instanser i de berørte delstater. Disse bestemmelser har til formål at bringe alle de omhandlede nationale retsakter i overensstemmelse med direktivets bestemmelser.

Domstolens bemærkninger

- 50 Ifølge fast retspraksis skal spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger et traktatbrud, vurderes på baggrund af forholdene i medlemsstaten, som de var ved udløbet af fristen i den begrundede udtalelse, og ændringer af forholdene i tiden derefter kan ikke tages i betragtning af Domstolen (jf. bl.a. dom af 30.5.2002, sag C-323/01, Kommissionen mod Italien, Sml. I, s. 4711, præmis 8, og af 27.10.2005, sag C-23/05, Kommissionen mod Luxembourg, Sml. I, s. 9535, præmis 9).
- 51 Den begrundede udtalelse blev meddelt Republikken Østrig den 17. oktober 2003, og henset til fristen i denne udtalelse skulle medlemsstaten derfor have sikret, at de nationale bestemmelser var forenelige med direktivets krav den 17. december 2003.
- 52 Det fremgår af den østrigske regerings bemærkninger vedrørende de ovenfor nævnte klagepunkter, at regeringen ikke har bestridt, at de nødvendige foranstaltninger for at sikre direktivets gennemførelse på samtlige de omhandlede punkter ikke blev vedtaget inden for den frist, som var fastsat i den begrundede udtalelse.
- 53 Kommissionen må således gives medhold i sit søgsmål hvad angår klagepunkterne vedrørende gennemførelsen af direktivets artikel 12 i delstaterne Steiermark og Tyrol, af direktivets artikel 13 i delstaterne Kärnten, Steiermark og Tyrol og af direktivets artikel 16, stk. 1, i delstaterne Steiermark og Tyrol.

Bestridte klagepunkter

Tilsidesættelse af direktivets artikel 1 i delstaten Salzburg

— Parternes argumenter

- 54 Kommissionen har anført, at Sbg NSchG's § 5 fastlægger en række definitioner, der ikke udgør en korrekt gennemførelse af definitionerne i direktivets artikel 1, litra e), g), i) og l), af begreberne »en naturtypes bevaringsstatus«, »arter af fællesskabsbetydning«, »en arts bevaringsstatus« og »særligt bevaringsområde«.
- 55 Kommissionen har tilføjet, at Sbg NSchG's § 5, nr. 9, ganske vist henviser til begreberne opretholdelse eller genoprettelse af en gunstig bevaringsstatus, men ikke definerer disse begreber. I øvrigt udgør hverken Sbg NSchG's § 3a, som blot bestemmer, at der skal foretages en interesseafvejning, eller Sbg NSchG's §§ 22a, 22b og 29, som indeholder nogle supplerende beskyttelsesforanstaltninger, korrekte gennemførelser af direktivets artikel 1.
- 56 Den østrigske regering finder, at gennemførelsen af direktivets artikel 1 i delstaten Salzburgs ret er sket i overensstemmelse med fællesskabsretten. Ved at begrebet »indgreb« anvendes sammenholdt med bevaringsmålsætningerne er alle elementer i denne bestemmelse således gentaget i den lov, der finder anvendelse. Det drejer sig om følgende retlige begreber i direktivet og følgende nationale bestemmelser:

- »en naturtypes bevaringsstatus«: direktivets artikel 1, litra e), og Sbg NSchG's § 5, nr. 8 og 9, og § 22a, stk. 3 og 4

— »arter af fællesskabsbetydning«: direktivets artikel 1, litra g), »en arts bevaringsstatus«: direktivets artikel 1, litra i), og Sbg NSchG's §§ 3a, 22a, 22b og 29

— »særligt bevaringsområde«: direktivets artikel 1, litra l), og Sbg NSchG's § 5, nr. 9 og 10, og § 22a.

— Domstolens bemærkninger

⁵⁷ Indledningsvis bemærkes, at det fremgår af fjerde og ellefte betragtning til direktivet, at de i direktivet omhandlede levesteder og arter er en del af Fællesskabets naturarv, og at truslerne mod dem i mange tilfælde er af grænseoverskridende karakter, hvorfor vedtagelsen af bevaringsforanstaltninger er alle medlemsstaters fælles ansvar.

⁵⁸ På dette område har Domstolen understreget, at en punktlig gennemførelse har en særlig betydning i et tilfælde som det foreliggende, hvor forvaltningen af det fælles eje er betroet medlemsstaterne på deres respektive territorier (jf. dom af 20.10.2005, sag C-6/04, Kommissionen mod Det Forenede Kongerige, Sml. I, s. 9017, præmis 25, og af 10.1.2006, sag C-98/03, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 53, præmis 59).

⁵⁹ Hvad angår definitionerne i direktivets artikel 1 har Domstolen fastslået, at der skal foretages en gennemførelse af de pågældende begreber i medlemsstaternes nationale retsorden (jf. dom af 24.6.2003, sag C-72/02, Kommissionen mod Portugal, Sml. I, s. 6597, præmis 17).

- 60 Hvad for det første angår begreberne defineret i direktivets artikel 1, litra e) og i), (»en naturtypes bevaringsstatus« og »en arts bevaringsstatus«), bemærkes, at selv om udtrykket »gunstig bevaringsstatus« anvendes i Sbg NSchG's § 5, nr. 9, indbefatter ordlyden af de omtvistede bestemmelser i national ret imidlertid ikke samtlige karakteristika, der er anført i ovennævnte litraer i direktivets artikel 1.
- 61 Imidlertid sikrer en sådan lovteknik ikke, at der tages hensyn til alle definitionernes elementer ved direktivets iværksættelse, selv om disse elementer er afgørende for betydningen og rækkevidden af beskyttelsen af de omhandlede naturtyper og arter.
- 62 Følgelig kan Sbg NSchG's § 5, nr. 8 og 9, og §§ 3a, 22a, 22b og 29 ikke anses for at udgøre en tilstrækkelig gennemførelse på lovniveau af direktivets artikel 1, litra e) og i).
- 63 Hvad for det andet angår direktivets artikel 1, litra g), må det konstateres, at denne bestemmelse tillige indeholder en lang række parametre med henblik på at definere begrebet »arter af fællesskabsbetydning«.
- 64 Derimod vedrører Sbg NSchG's §§ 3a, 22a, 22b og 29 alene interesseafvejninger, supplerende regler om europæiske bevaringsområder, regler for meddelelse af dispensation fra de lovbestemte forbud samt en særlig beskyttelsesordning for vilde planter. Begrebet »arter af fællesskabsbetydning« er ikke nævnt heri.

- 65 De nævnte bestemmelser kan herefter ikke anses for at gennemføre direktivets artikel 1, litra g).
- 66 Hvad for det tredje angår direktivets artikel 1, litra l), bemærkes, at Nbg NSchG's § 5, nr. 10, der skal sammenholdes med § 5, nr. 9, der fastsætter et mål om opretholdelse eller genoprettelse af en gunstig bevaringsstatus, anvender betegnelsen »europæisk bevaringsområde« i stedet for udtrykket »særligt bevaringsområde«. De i bestemmelsen omhandlede områder er bl.a. de lokaliteter, som Kommissionen i medfør af direktivets artikel 4, stk. 2, har indskrevet på listen over lokaliteter af fællesskabsbetydning, samt de lokaliteter, som delstaten Salzburg har foreslået indskrevet på denne liste i overensstemmelse med direktivets artikel 4, stk. 1.
- 67 Det skal tilføjes, at Sbg NSchG's § 22a, stk. 2-4, nøjagtigt udpeger de foranstaltninger, der skal træffes for at virkeliggøre bevaringsmålsætningerne vedrørende de »europæiske bevaringsområder«.
- 68 Det følger heraf, at der på grundlag af Sbg NSchG's § 5, nr. 9 og 10, samt § 22a med tilstrækkelig retlig nøjagtighed kan udledes en definition af de lokaliteter, der er omfattet af begrebet »særlig bevaringsområde« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktivets artikel 1, litra l).
- 69 Denne bestemmelse er således gennemført korrekt i delstaten Salzburg.

- 70 Det følger heraf, at Kommissionen kun bør gives medhold i dette klagepunkt for så vidt angår den manglende gennemførelse af direktivets artikel 1, litra e), g) og i).

Tilsidesættelse af direktivets artikel 6, stk. 1, i delstaten Niederösterreich

— Parternes argumenter

- 71 Kommissionen har anført, at Nö NSchG's § 9, stk. 5, kun fastsætter en forpligtelse til »i givet fald« at træffe passende vedligeholdelses-, udviklings- og bevaringsforanstaltninger. Imidlertid fremgår det af direktivets artikel 6, stk. 1, at »de nødvendige bevaringsforanstaltninger« skal træffes i alle tilfælde og ikke »i givet fald«. I direktivbestemmelsen vedrører udtrykket »i givet fald« kun forvaltningsplanerne og kan ikke forstås som en generel indskrænkning af forpligtelsen til at vedtage de nødvendige retsakter, administrative bestemmelser eller aftaler.
- 72 Den østrigske regering har gjort gældende, at forpligtelsen i direktivets artikel 6, stk. 1, ikke er en forpligtelse til at træffe bevaringsforanstaltninger i alle tilfælde, men alene en forpligtelse til at træffe de »nødvendige« bevaringsforanstaltninger. Når det er nødvendigt at træffe bevaringsforanstaltninger, foruden de forpligtelser og forbud, der skal udstedes i henhold til Nö NSchG's § 9, stk. 4, vil delstatens kompetente myndigheder under alle omstændigheder træffe sådanne foranstaltninger for at opnå en gunstig bevaringsstatus.

— Domstolens bemærkninger

- 73 Først bemærkes, at direktivet opstiller komplicerede og tekniske regler på miljørettens område, og derfor er medlemsstaterne særligt forpligtede til at påse, at deres lovgivning til sikring af dette direktivs gennemførelse er klar og præcis (jf. dommen i sagen Kommissionen mod Det Forenede Kongerige, præmis 26).
- 74 Hvad nærmere angår Kommissionens klagepunkt bemærkes, at både direktivets artikel 6, stk. 1, og Nö NSchG's § 9, stk. 5, anvender udtrykket »i givet fald«. I bestemmelsen i national ret henviser dette udtryk imidlertid til alle bevaringsforanstaltninger generelt, hvilket betyder, at iværksættelse af sådanne foranstaltninger ikke er obligatorisk i henhold til denne bestemmelse.
- 75 Derimod henviser det samme udtryk i direktivets artikel 6, stk. 1, kun til særlige tilfælde, nemlig til bestemte tekniske midler eller valg i forbindelse med bevaringen, der defineres som »hensigtsmæssige forvaltningsplaner, som er specifikke for lokaliteterne eller integreret i andre udviklingsplaner«.
- 76 Direktivet kræver således, at der vedtages de nødvendige bevaringsforanstaltninger, hvilket udelukker enhver form for skøn for medlemsstaterne i så henseende og begrænser de nationale myndigheders eventuelle lovbestemte eller administrative muligheder hvad angår midlerne til iværksættelsen og de tekniske valg, der kan træffes som led i disse foranstaltninger.
- 77 Det følger heraf, at Nö NSchG's § 9, stk. 5, ikke kan anses for en tilstrækkelig gennemførelse af forpligtelsen til i alle tilfælde at træffe de nødvendige bevaringsforanstaltninger for de særlige bevaringsområder.

- 78 Følgelig kan den østrigske regerings argument om, at den nationale bestemmelse under alle omstændigheder fortolkes i overensstemmelse med direktivet, når bevaringsforanstaltninger er nødvendige, ikke tiltrædes.
- 79 En sådan direktivkonform fortolkning af bestemmelser i national ret kan nemlig ikke i sig selv frembyde den klarhed og præcision, der er nødvendig for at overholde kravet om retssikkerhed (jf. i denne retning dom af 19.9.1996, sag C-236/95, Kommissionen mod Grækenland, Sml. I, s. 4459, præmis 13, og af 10.5.2001, sag C-144/99, Kommissionen mod Nederlandene, Sml. I, s. 3541, præmis 21).
- 80 Heller ikke en simpel administrativ praksis, som administrationen i sagens natur kan ændre efter behag, og som ikke er tilstrækkelig kendt, kan anses for at udgøre en iværksættelse af de forpligtelser, der påhviler medlemsstaterne, når et direktiv skal gennemføres (jf. dom af 13.3.1997, sag C-197/96, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 1489, præmis 14, af 7.3.2002, sag C-145/99, Kommissionen mod Italien, Sml. I, s. 2235, præmis 30, og af 10.3.2005, sag C-33/03, Kommissionen mod Det Forenede Kongerige, Sml. I, s. 1865, præmis 25).
- 81 Herefter må det konstateres, at lovgivningen i delstaten Niederösterreich ikke er forenelig med direktivets artikel 6, stk. 1.
- 82 Kommissionen må følgelig gives medhold i sit søgsmål på dette punkt.

Tilsidesættelse af direktivets artikel 6, stk. 1, i delstaten Oberösterreich

— Parternes argumenter

- 83 Kommissionen har oplyst, at Oö NSchG's § 15, stk. 2, fastsætter en mulighed for at udarbejde planer for landskabspleje. Ifølge Kommissionen er det imidlertid ikke tilstrækkeligt at fastsatte en sådan mulighed, henset til forpligtelsen i direktivets artikel 6, stk. 1.
- 84 Kommissionen har anført, at delstatsregeringen i medfør af Oö NSchG's § 15, stk. 2, for de beskyttede områder kan udarbejde planer for landskabspleje, der indeholder foranstaltninger, som er »nødvendige i den offentlige interesse«, og »som ikke vanskeliggør den tilladte økonomiske udnyttelse af de berørte grundstykker i væsentlig grad«. Imidlertid mener Kommissionen, at den foreslåede betingelse vedrørende den »økonomiske udnyttelse« er affattet således, at forpligtelsen til at udarbejde planer for landskabspleje begrænses.
- 85 Den østrigske regering har gjort gældende, at direktivets artikel 6, stk. 1, giver medlemsstaterne mulighed for at bestemme, hvilken slags beskyttelsesforanstaltninger der skal træffes.
- 86 Regeringen har tillige anført, at Oö NSchG's § 15, stk. 2, er forenelig med direktivet, eftersom begrebet »økonomisk udnyttelse« udelukkende vil kunne forstås som udnyttelse, der overholder de beskyttelsesregler, som gælder for de beskyttede områder. De kompetente lovgivende og administrative myndigheder vil således ikke kunne give tilladelse til udnyttelse i strid med beskyttelsesformålet i direktivets artikel 6, stk. 1.

— Domstolens bemærkninger

- ⁸⁷ Indledningsvis bemærkes, at fællesskabslovgiver med den i direktivets artikel 6, stk. 1, anvendte formulering har villet pålægge medlemsstaterne at træffe de nødvendige bevaringsforanstaltninger, der opfylder de økologiske behov for de naturtyper og arter, der er anført i bilag I henholdsvis bilag II til direktivet.
- ⁸⁸ Det må konstateres, at Oö NSchG's 15, stk. 2, hvorefter »europæiske beskyttelsesområder« og »naturbeskyttelsesområder« »kan« gøres til genstand for planer for landskabspleje, overlader delstatsregeringen et skøn, når det skal vurderes, om det er påkrævet at træffe »nødvendige bevaringsforanstaltninger«.
- ⁸⁹ Som det er anført i denne doms præmis 76, er det imidlertid ikke en del af medlemsstaternes fakultative kompetence at foretage denne vurdering. Allerede af denne grund udgør Oö NSchG's § 15, stk. 2, ikke en korrekt gennemførelse af direktivets artikel 6, stk. 1.
- ⁹⁰ Det skal herved tilføjes, at Oö NSchG's § 15, stk. 2, ikke præciserer rækkevidden af begrebet »den tilladte økonomiske udnyttelse«, og at det kunne forekomme, at indgreb af denne karakter kunne være til hinder for, at de nødvendige bevaringsforanstaltninger træffes. Bestemmelsen er således også i denne henseende uforenelig med direktivets artikel 6, stk. 1.
- ⁹¹ Det fremgår af det anførte, at lovgivningen i delstaten Oberösterreich ikke er forenelig med nævnte direktivbestemmelse.

92 Herefter må Kommissionen gives medhold i sit søgsmål på dette punkt.

Tilsidesættelse af direktivets artikel 6, stk. 2, i delstaten Tyrol

— Parternes argumenter

93 Kommissionen har gjort gældende, at det hverken på grundlag af Tiroler NSchG's §§ 1 og 2 eller §§ 5 og 14 kan antages, at direktivets artikel 6, stk. 2, er blevet gennemført i overensstemmelse med fællesskabsretten. Tiroler NSchG's §§ 22, 23 og 24 vedrører beskyttelse af plantearter og af dyre- eller fuglearter såvel som foranstaltninger vedrørende ikke-beskyttede arter, men fastsætter intet forbud mod at de særlige bevaringsområder forringes.

94 Den østrigske regering har gjort gældende, at der ved de nævnte bestemmelser i Tiroler NSchG er blevet taget hensyn til forpligtelsen i direktivets artikel 6, stk. 2.

95 Regeringen indrømmer ganske vist, at nævnte bestemmelser ikke indeholder et specifikt forbud mod forringelse af de særlige bevaringsområder, men finder imidlertid ikke, at en gennemførelse af denne forpligtelse nødvendigvis kræver, at ordlyden af direktivets artikel 6, stk. 2, gengives ordret. Delstatens lovgivende myndighed har sørget for, at der er blevet taget hensyn til dette beskyttelseskrav på en sådan måde, at det garanteres, at naturtyperne og levestederne for arterne ikke forringes, og at de arter, for hvilke områderne er udpeget, ikke forstyrres.

- 96 Regeringen har tilføjet, at de lovændringer, der er gennemført ved Tiroler NSchG's § 14, under alle omstændigheder har bragt loven i overensstemmelse med direktivet.

— Domstolens bemærkninger

- 97 Indledningsvis bemærkes, at Tiroler NSchG's § 14 først blev indført, efter at fristen i den begrundede udtalelse udløb. I henhold til den i denne doms præmis 50 anførte retspraksis er denne lovændring herefter uden relevans ved vurderingen af dette klagepunkt.

- 98 For så vidt angår den første forpligtelse i direktivets artikel 6, stk. 2, som pålægger medlemsstaterne at træffe passende foranstaltninger for at undgå forringelse af naturtyperne og levestederne for arterne i de særlige bevaringsområder, må det, henset til den østrigske regerings argumentation vedrørende fremgangsmåden ved gennemførelsen af direktivets artikel 6, stk. 2, understreges, at gældende ret i delstaten Tyrol, da fristen i den begrundede udtalelse udløb, ikke indeholdt en bestemmelse, der med den fornødne retlige klarhed pålagde de kompetente myndigheder at undgå forringelse af nævnte levesteder (jf. i denne retning, dommen i sagen Kommissionen mod Det Forenede Kongerige, præmis 37).

- 99 Under disse omstændigheder kan argumentet om, at den generelle retlige ordning i delstaten Tyrols gældende lovgivning overholder ovennævnte krav, ikke tiltrædes.

- 100 For så vidt angår den anden forpligtelse i direktivets artikel 6, stk. 2, der pålægger medlemsstaterne at træffe passende foranstaltninger for at undgå forstyrrelser af de arter, som de særlige bevaringsområder er udpeget for, må det konstateres, at Tiroler NSchG's §§ 22-24 heller ikke gennemfører denne forpligtelse, eftersom de ikke vedrører arter, hvis bevaring kræver, at sådanne områder udpeges, nemlig arterne i bilag II til direktivet, men derimod vedrører de i direktivets bilag IV, litra a), nævnte arter, som er beskyttet i henhold til direktivets artikel 12.
- 101 De arter, som de særlige bevaringsområder er udpeget for, skal imidlertid være omfattet af en fuldstændig beskyttelse (jf. dom af 13.2.2003, sag C-75/01, Kommissionen mod Luxembourg, Sml. I, s. 1585, præmis 43).
- 102 Følgelig er lovgivningen i delstaten Tyrol ikke forenelig med direktivets artikel 6, stk. 2.
- 103 På dette punkt bør Kommissionen således gives medhold i sit søgsmål.

Tilsidesættelse af direktivets artikel 16, stk. 1, i delstaterne Niederösterreich og Salzburg

— Klagepunktet vedrørende lovgivningen i delstaten Niederösterreich

Parternes argumenter

- 104 Kommissionen har anført, at Nö NSchG's §§ 20, 21 og 22 ikke henviser til kriteriet om »opretholdelse af [...] [en gunstig] bevaringsstatus«, og at de betingelser og

kriterier, som skal opfyldes for at kunne fravige direktivets beskyttelsesordning, ikke er udtømmende opregnet, således som det er foreskrevet i direktivets artikel 16, stk. 1.

¹⁰⁵ Kommissionen har tilføjet, at forbuddene i Nö JagdG's § 95 alene skal overholdes for de dyrearter, som lever vildt, og at de således ikke finder anvendelse for andre arter.

¹⁰⁶ Den østrigske regering finder, at den beskyttelse, der er påkrævet i henhold til direktivet, sikres ved Nö NSchG's § 20, stk. 4, på grund af den lovteknik, der er valgt. De kompetente myndigheder bør således dels handle i overensstemmelse med direktivet, dels overholde forbuddene i jagtlovgivningen. I praksis bliver der kun meddelt dispensation efter en streng vurdering, dvs. udelukkende når der ikke kan frygtes nogen væsentlig fare for de beskyttede vilde planter og dyrearter.

¹⁰⁷ Regeringen har tillige anført, at den samme bestemmelse sikrer, at retssikkerhedsprincippet overholdes, idet det herved pålægges de kompetente myndigheder at bestemme, hvilke midler, ordninger eller metoder der er tilladt i forbindelse med fangst eller drab.

¹⁰⁸ Endelig har regeringen forklaret, at fravigelserne i Nö NSchG's § 21, stk. 1 og 2, aldrig vil kunne finde anvendelse i tilfælde af, at beskyttede planter, dyr eller levesteder forsætligt påføres skade.

Domstolens bemærkninger

- ¹⁰⁹ Indledningsvis bemærkes, at direktivets artikel 12-14 og artikel 15, litra a) og b), udgør et sammenhængende sæt af normer, der pålægger medlemsstaterne at indføre strenge beskyttelsesordninger for de omhandlede dyre- og plantearter (jf. i denne retning dommen i sagen Kommissionen mod Det Forenede Kongerige, præmis 112).
- ¹¹⁰ Endvidere bemærkes, at direktivets artikel 16, som nøjagtigt fastlægger kriterierne for, hvornår medlemsstaterne kan fastsætte fravigelser af forbuddene i direktivets artikel 12-15, er en undtagelsesbestemmelse til direktivets beskyttelsesordning. Følgelig skal denne artikel fortolkes indskrænkende (jf. dommen i sagen Kommissionen mod Det Forenede Kongerige, præmis 111).
- ¹¹¹ I denne forbindelse skal det tilføjes, at i henhold til direktivets artikel 16, stk. 1, skal enhver foranstaltning vedtaget på nationalt plan, som fraviger de i direktivet fastsatte forbud, gøres betinget af, at der ikke findes nogen anden tilfredsstillende løsning.
- ¹¹² Det følger heraf, at nationale bestemmelser, som ikke kræver samtlige de i artikel 16 fastsatte kriterier og betingelser overholdt, før der meddeles dispensation fra forbuddene i direktivets artikel 12-14 og artikel 15, litra a) og b), men blot kræver en del af disse overholdt, ikke er en ordning, der er forenelig med denne artikel.
- ¹¹³ Som det er anført i denne doms præmis 80, er en administrativ praksis, der er forenelig med bestemmelserne i et direktiv, desuden ikke tilstrækkelig til at sikre, at fællesskabsretten gennemføres korrekt.

- 114 Hvad for det første angår Nö NSchG's § 20, stk. 4, bemærkes, at selv om der efter denne bestemmelse kan meddeles dispensation, når der ikke er anledning til at frygte fare for vilde planter og dyr, udelukker bestemmelsen ikke sådanne dispensationer i de tilfælde, hvor den pågældende arts bestande ikke har en gunstig bevaringsstatus.
- 115 Ifølge direktivets artikel 16, stk. 1, er det imidlertid en nødvendig og forudgående betingelse for at indrømme de i denne bestemmelse omhandlede fravigelser, at den pågældende bestands gunstige bevaringsstatus i dens naturlige udbredelsesområde opretholdes.
- 116 Under disse omstændigheder er den uklarhed, som karakteriser ordlyden af Nö NSchG's §§ 20, stk. 4, uforenelig med betingelsen om, at gennemførelsen af direktivets artikel 16, stk. 1, skal være klar og præcis (jf. analogt dom af 23.3.1995, sag C-365/93, Kommissionen mod Grækenland, Sml. I, s. 499, præmis 9).
- 117 Hvad for det andet angår begrundelserne for at meddele dispensation bemærkes, at Nö NSchG's § 20, stk. 4, som eksempel nævner dispensationer med henblik på forskning og undervisning.
- 118 Selv om det er korrekt, at sådanne dispensationer kan henføres til direktivets artikel 16, stk. 1, litra d), udelukker formuleringen af den pågældende bestemmelse i national ret dog ikke, at der kan gives dispensation med andre begrundelser end dem, der netop er udtømmende opregnet i direktivets artikel 16, stk. 1, litra a)-d).

- 119 For det tredje bemærkes, at Nö NSchG's § 20, stk. 4, heller ikke gentager de fravigelsesbetingelser, der er anført i direktivets artikel 16, stk. 1, litra e), dvs. kravet om, at enhver fravigelsesforanstaltning skal ledsages af omhyggeligt kontrollerede betingelser samt være selektive og af begrænset omfang.
- 120 Hvad herefter angår Nö NSchG's § 21 er det tilstrækkeligt at bemærke, at direktivets artikel 16, stk. 1, ikke fastsætter nogen mulighed for at tillade fravigelser begrundet i hensynet til erhvervsmæssig udnyttelse ved landbrugs- eller skovbrugsdrift.
- 121 Hvad endelig angår den østrigske regerings argumentation vedrørende bestemmelserne i jagtlovgivningen bemærkes, at anvendelsen af Nö NSchG's § 20, stk. 4, kan overtræde direktivets artikel 12-15 på andre områder end jagtområdet. Selv om de kompetente myndigheder overholder de nationale naturbeskyttelsesbestemmelser i forbindelse med jagt, kan der desuden ikke med en sådan ordning opstilles en retlig ramme, som er forenelig med den fællesskabsretlige bestemmelse, der udtømmende opregner de accepterede begrundelser for at foretage fravigelser. Nö JagdG's § 95 indeholder ikke en sådan liste med begrundelser, men forbyder blot visse jagtmetoder ved jagt på bestemte dyrearter.
- 122 Det følger af det anførte, at lovgivningen i delstaten Niederösterreich ikke er forenelig med direktivets artikel 16, stk. 1.
- 123 Kommissionen bør derfor gives medhold på dette punkt.

— Klagepunktet vedrørende lovgivningen i delstaten Salzburg

Parternes argumenter

¹²⁴ Kommissionen har anført, at Sbg NSchG's § 34 og Sbg JagdG's § 104, stk. 4, ikke gentager kriteriet i direktivets artikel 16, stk. 1, om »opretholdelse af den pågældende bestands [gunstige] bevaringsstatus«. Desuden kan de i Sbg NSchG's § 34, stk. 1, nr. 2 og 9, fastsatte dispensationsbegrundelser vedrørende fremstilling af drikkevarer og konstruktion af anlæg ikke henføres til nogle af de begrundelser, der er anført i direktivets artikel 16, stk. 1.

¹²⁵ Den østrigske regering har anført, at for så vidt som direktivets artikel 16, stk. 1, fastsætter en mulighed for at fravige de i direktivet fastsatte forbud, er det i strid med logikken bag den herved indførte beskyttelsesordning at opstille en forpligtelse til at genoprette en gunstig beskyttelsesstatus inden for rammerne af en bestemmelse om meddelelse af dispensation. Desuden er Sbg NSchG's § 34, stk. 3, strengere end direktivets artikel 16, stk. 3, for så vidt som der ved enhver fravigelsesforanstaltning skal undgås forringelser for de bestande af dyre- og plantearter, der findes i det pågældende område.

Domstolens bemærkninger

¹²⁶ Det bemærkes, at formuleringen »opretholdelse af den pågældende bestands [gunstige] bevaringsstatus« i direktivets artikel 16, stk. 1, knytter sig til en situation, der er defineret i direktivets artikel 1, litra i), som indeholder dels nogle generelle elementer anført i litraets første afsnit, dels en række kumulative kriterier. Som det

fremgår af denne doms præmis 59, påhviler det medlemsstaterne at gennemføre disse begreber i national ret med tilstrækkelig retlig præcision.

- ¹²⁷ Derimod bestemmer Sbg JagdG's § 104, stk. 4, at der kan meddeles dispensation, »når dette ikke vil udgøre en fare for den pågældende vilde arts bestand«. Denne bestemmelse afviger fra den i direktivet fastsatte beskyttelsesordning, eftersom den tillader dispensationer fra de principielle forbud, uden at der stilles krav om, at den gunstige bevaringsstatus for bestande af de pågældende arter opretholdes.
- ¹²⁸ Med hensyn til Sbg NSchG § 34, stk. 1, bemærkes, at begrundelsen vedrørende fremstilling af drikkevarer henholdsvis konstruktion af anlæg ikke falder ind under nogle af de begrundelser, der er udtømmende angivet i direktivets artikel 16, stk. 1.
- ¹²⁹ Kommissionen bør således gives medhold i, at der foreligger traktatbrud.

Tilsidesættelse af direktivets artikel 22, litra b), i delstaten Niederösterreich

— Parternes argumenter

- ¹³⁰ Kommissionen har anført, at Nö NSchG's § 17, stk. 5, lader en tilladelse til at indføre arter, der ikke er naturligt hjemmehørende i området, være afhængig af et kriterium,

der ikke er fastsat i direktivet, nemlig at en eventuel skade ikke kan få »varig indvirkning«. Desuden forbyder denne bestemmelse ikke alle indgreb i naturtyperne i deres naturlige udbredelsesområde samt i det naturligt hjemmehørende vilde dyre- og planteliv, der skyldes forsætlig indførelse af arter, som ikke er naturligt hjemmehørende.

- ¹³¹ Den østrigske regering finder, at der som led i en direktivkonform fortolkning af Nö NSchG's § 17, stk. 5, altid vil blive givet afslag på en ansøgning om tilladelse til at indføre en art i naturen, der ikke er naturligt hjemmehørende eller ikke er tilpasset de lokale forhold, hvis en sådan indførelse vil påføre det naturligt hjemmehørende dyre- og planteliv skade.

— Domstolens bemærkninger

- ¹³² Det må konstateres, at Nö NSchG's § 17, stk. 5, tillader forsætlig indførelse af dyre- og plantearter, der ikke er naturligt hjemmehørende, på betingelse af, at dette ikke kan få varig indvirkning på naturtyperne eller det naturligt hjemmehørende dyre- og planteliv.

- ¹³³ En sådan ordning udgør imidlertid ikke en korrekt gennemførelse af den i direktivet fastsatte beskyttelsesordning. Denne ordning kræver nemlig, at enhver fravigelse overholder kravene i direktivets artikel 22, litra b), navnlig kravet om, at der kun må gives tilladelse, for så vidt som de naturlige levesteder ikke tilføjes nogen skade.

134 Herved bemærkes, at udtrykket »[ikke] [...] nogen skade« er et ganske utvetydigt beskyttelseskrav, der rækker videre end det krav, der er fastsat i Nö NSchG's § 17, stk. 5.

135 Herefter bør Kommissionen gives medhold i, at der foreligger traktatbrud.

136 Det fremgår af det anførte, at Republikken Østrig har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til direktivets artikel 1, artikel 6, stk. 1 og 2, artikel 12 og 13 samt artikel 16, stk. 1, og artikel 22, litra b).

Sagens omkostninger

137 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Republikken Østrig tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Republikken Østrig har tabt sagen hvad angår hovedparten af de klagepunkter, som ikke er frafaldet, bør det pålægges Republikken Østrig at betale sagens omkostninger.

138 For så vidt angår de klagepunkter i stævningen, som Kommissionen har frafaldet på et senere trin i proceduren, må det konstateres, at de pågældende klagepunkter blev frafaldet som følge af ændringer i de omhandlede nationale retsakter. Det kan således tillægges Republikken Østrig, at disse klagepunkter blev frafaldet, eftersom

bestemmelserne i national ret blev tilpasset de fællesskabsretlige krav for sent. Følgelig skal Republikken Østrig i medfør af procesreglementets artikel 69, stk. 5, betale samtlige omkostninger i sagen.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Fjerde Afdeling):

- 1) Republikken Østrig har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 1, litra e), g) og i), artikel 6, stk. 1 og 2, artikel 12 og 13 samt artikel 16, stk. 1, og artikel 22, litra b), i Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.**
- 2) I øvrigt frifindes Republikken Østrig.**
- 3) Republikken Østrig betaler sagens omkostninger.**

Underskrifter